

Dosarul nr. 2ra-956/2022
2-20095228-01-2ra-08072022

Prima instanță: Judecătoria Comrat, sediul Central (V. Hudoba)
Instanța de apel: Curtea de Apel Comrat (Gr. Colev, Ș. Starciuc, A. Curdov)

Î N C H E I E R E

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Dmitri Chihaiial,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Dmitri
Chihaiial împotriva Companiei publice „Gagauziya Radio Televizionu” privind
anularea ordinului, restabilirea în funcție, încasarea salariului pentru absența forțată,
încasarea prejudiciului moral,
împotriva deciziei din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat,

c o n s t a t ă :

La 05 august 2020, prin intermediul oficiului poștal, Dmitri Chihaiial a depus
cerere de chemare în judecată împotriva Companiei publice „Gagauziya Radio
Televizionu”, solicitând anularea ordinului nr. 64-k din 04 mai 2020 privind
concedierea din funcția de redactor al site-ului web cu rezilierea contractului individual
de muncă, restabilirea la funcția de redactor al site-ului web, încasarea salariului pentru
perioada absenței forțate de la lucru, încasarea despăgubirii morale în mărime de trei
salarii medii lunare, încasarea cheltuielilor de asistență juridică în mărime de 4000 lei.

În motivarea acțiunii reclamantul a menționat că la 05 iunie 2018, între Compania
Publică „Gagauziya Radio Televizionu” și Dmitri Chihaiial a fost încheiat contractul
individual de muncă, conform prevederilor căruia salariatul a fost angajat în funcția de
tehnician al site-ului web TV, cu salariul în mărime de 4828,50 lei.

La 14 ianuarie 2019, între Compania Publică „Gagauziya Radio Televizionu” și
Dmitri Chihaiial a fost încheiat acord adițional la contractul individual de muncă din 05
iunie 2018, potrivit căruia Dmitri Chihaiial a fost transferat în funcția de redactor al site-
ului web, cu salariul în mărime de 5350,50 lei, iar prin acordul adițional din 20 mai
2019 a fost majorat salariul reclamantului la 5688,75 lei.

Reclamantul a menționat că prin hotărârea nr. 1/1 din 16 ianuarie 2020 a Consiliului de Supraveghere a Companiei publice „Gagauziya Radio Televizionu” a fost aprobat noul statut de personal al Companiei publice „Gagauziya Radio Televizionu” pentru anul 2020, potrivit căruia a fost redusă funcția ocupată de către el, care a fost pus în aplicare prin ordinul nr. 29-k din 03 februarie 2020.

Totodată, în baza statului de personal aprobat a Companiei publice „Gagauziya Radio Televizionu” la 04 martie 2020 a fost elaborat ordinul nr. 31-II privind înștiințarea angajaților de reducerea funcțiilor ocupate.

Reclamantul a menționat că i-a fost adus la cunoștință ordinul nr. 31-II din 04 martie 2020 privind înștiințarea angajaților de reducerea funcțiilor ocupate, inclusiv reducerea funcțiilor de redactor al site-ului web - 2 unități, ocupate de reclamant și Chihai Oxana. Totodată, prin ordinul nr 32-II din 04 martie 2020 dînsului i-a fost acordată o zi pentru căutarea locului de muncă.

Ulterior, în ordinea cronologică, reclamantul a invoca evenimentele, care au fost consolidate la nivel legislativ de către Comisia națională extraordinară de sănătate publică urmate în perioada 08 martie 2020 până pe 16 mai 2020.

Reclamantul a menționat că potrivit prevederilor tuturor dispozițiilor Comisiei naționale extraordinare de sănătate publică, nerespectarea măsurilor de protecție a sănătății publice, reprezintă un pericol pentru sănătatea publică și servește ca un temei pentru atragerea persoanelor vinovate și răspunderea contravențională sau răspunderea penală. Astfel, fiind vădită delimitarea considerabilă de pe 10 martie 2020 a mai multor drepturi și libertăți a cetățenilor Republicii Moldova.

Reclamantul susține că pe perioada stării de urgență, cu acordul angajatorului dânsul a activat de la distanță (de la domiciliu).

Prin ordinul nr. 64-K din 04 mai 2020 acesta a fost eliberat din funcția de redactor al site-ului web, începând cu 04 mai 2020 cu rezilierea contractului individual de muncă.

Reclamantul consideră că concedierea efectuată în perioada cât a fost instituită starea de urgență, constituie o încălcarea gravă a drepturilor sale constituționale or, dânsul nu este de acord cu emiterea de către pârât a ordinului cu privire a concediere.

Reclamantul a relatat că drepturile fundamentale trebuie să fie garantate într-un mod concret, dar nu teoretic și iluzoriu, imposibilitatea de a aplica în practică drepturile acordate persoanei interesate, reprezintă încălcarea acestor drepturi.

Unul de asemenea drepturi este dreptul la muncă, la alegerea liberă a locului de muncă, de asemenea, dreptul de protecție de la șomaj, garantat de art. 43 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova.

Astfel, concedierea salariaților în perioada, când au funcționat limitări semnificative ale drepturilor și libertăților, legate de deplasări, accesul la diferite servicii ale autorităților și instituțiilor publice, precum și organizațiilor și întreprinderilor din sectorul privat, când mai multe din aceste întreprinderi și instituții nu au funcționat, când fizic nu a fost posibil de a beneficia de dreptul de căutare a unui loc de muncă, reprezintă o încălcarea gravă a drepturilor constituționale ale salariatului.

Mai mult, în cazul în care prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17.03.2020 a fost direct stabilită limitarea la concedierea salariaților, dar prin hotărârile Comisiei Situații Excepțională a fost suspendată curgerea termenelor, concedierea angajaților este una ilegală.

Reclamantul a invocat că, nu este clar care a fost motivul reducerii statelor de personal, întrucât salariații nu au fost informați despre aceasta, iar în rezultatul acțiunilor ilegale ale pârâtului dânsul a fost lipsit de dreptul la muncă, la primirea remunerației în conformitate cu clauzele contractului individual de muncă, inclusiv dreptul de a fi informat cu privire la chestiunile legate cu activitatea companiei, modificarea și încetarea contractului individual de muncă.

În afară de prejudiciul material, pretinde că i-a fost cauzat și prejudiciul moral întrucât retrăirile morale ale salariaților legate de concedierea iminentă, nesiguranța în ziua de mâine, s-a agravat pe fundalul situației de criza economică în mai mulți domenii și în întreaga țară.

Prin hotărârea din 22 iunie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central a fost respinsă acțiunea integral.

La 02 iulie 2021, prin intermediul oficiului poștal, Dmitri Chihaiial a depus apel nemotivat, iar la 13 septembrie 2021, în interior termenului acordat de instanța de apel a depus motivarea apelului împotriva hotărârii din 22 iunie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central, solicitând casarea integrală a hotărârii contestate cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere integrală a acțiunii, încasarea cheltuielilor de judecată în legătură cu judecarea cauzei în ordine de apel.

Prin decizia din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, a fost respins apelul declarat de Dmitri Chihaiial și a fost menținută hotărârea din 22 iunie 2021 a Judecătoriei Comrat, sediul Central.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a concluzionat că Compania publică „Gagauziya Radio Televizionu” nu a încălcat procedura privind concedierea lui Dmitri Chihaiial, fiind legal ordinul nr. 64-K din 04 mai 2020.

Mai mult, atât pe parcursul examinării cauzei în instanța de fond și în instanța de apel, Dmitri Chihaiial nu a indicat nerespectarea de către Compania publică „Gagauziya Radio Televizionu” a condițiilor prevăzute de art. 88 alin. (1) din Codul muncii.

Instanța de apel a respins argumentul lui Dmitri Chihaiial precum că angajatorul nu a motivat din punct de vedere economic sau juridic necesitatea reducerii statelor de personal or, după cum s-a constatat potrivit ordinului nr. 29-k din 03 februarie 2020 privind punerea în aplicare a statelor de personal a Companiei publice „Gagauziya Radio Televizionu” pentru anul 2020, în care lipsea funcția de redactor al site-ului web ocupată de către reclamant, a fost emis în baza Hotărârii Consiliului de Supraveghere a Companiei publice „Gagauziya Radio Televizionu” nr. 1/1 din 16 ianuarie 2020.

De asemenea, a fost respins ca neîntemeiat argumentul precum că concedierea acestuia este una ilegală, întrucât prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 55 din 17.03.2020 a fost direct stabilită limitarea la concedierea salariaților, dar prin hotărârile Comisiei Situații Excepționale a fost suspendată curgerea termenelor or, în

temeiul pct. 2 alin. (9) din hotărârea nominalizată prevede că în perioada stării de urgență a Comisiei Extraordinare, este declarată interzicerea demisiei lucrătorilor, cu excepția cazurilor prevăzute de actele normative, pentru această perioadă. Prin urmare, concedierea salariaților este reglementată de prevederile art. 85 din Codul muncii, însă Dmitri Chihaial a fost concediat în conformitate cu prevederile art. 86 din Codul muncii, care nu cade sub incidența restricțiilor Comisiei Situații Excepționale.

Instanța de apel a stabilit că pct. 1 din Hotărârea Comisiei Situații Excepționale din 18 martie 2020 nu se referă la cazul concedierii în legătură cu reducerea statelor de personal.

La caz, temei de concediere a lui Dmitri Chihaial a servit ordinul nr. 30-II din 04 martie 2020 privind reducerea statului de personal și a unui număr de funcții, inclusiv a două unități de redactor al site-ului web, emis în baza ordinului nr. 29-k din 03 februarie 2020 privind punerea în aplicare a statelor de personal Companiei publice „Gagauziya Radio Televizionu” pentru anul 2020 în baza Hotărârii Consiliului de Supraveghere a Companiei publice „Gagauziya Radio Televizionu” nr. 1/1 din 16 ianuarie 2020.

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind întemeiată concluzia instanței de fond precum că Hotărârea Parlamentului nr. 55 din 17 martie 2020 nu se referă la cazurile de concediere în legătură cu reducerea statelor de personal, de aceea, emiterea ordinului nr. 64-k din 04 mai 2020 privind concedierea lui Dmitri Chihaial în perioada acțiunii stării de urgență nu poate certifica ilegalitatea acestuia și respectiv, ilegalitatea concedierii reclamantului.

Totodată, instanța de apel a respins criticile apelantului precum că în rezultatul acțiunilor ilicite ale Companiei publice „Gagauziya Radio Televizionu” acesta a fost lipsit de dreptul la muncă și la remunerare pentru munca prestată, în conformitate cu clauzele contractului individual de muncă or, la caz s-a constatat că reclamantul a fost informat privitor la funcțiile vacante existente, fiindu-i propus să depună cerere de transfer, însă ultimul nu și-a valorificat acest drept.

La fel, s-a constatat că în legătură cu concedierea lui Dmitri Chihaial, Compania publică „Gagauziya Radio Televizionu” a achitat ultimului timp de 3 luni indemnizația de concediere, ce se atestă prin recipisa emisă de contabilul-șef companiei.

La 06 iunie 2022, Dmitri Chihaial a declarat recurs împotriva deciziei din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, solicitând casarea integrală a decizie instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei decizii noi de admitere a acțiunii integrale.

În motivarea recursului, recurentul și-a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel reiterând circumstanțele de fapt și de drept din acțiune și cererea de apel.

Suplimentar, recurentul a invocat că concluziile instanțelor de judecată sunt neîntemeiate și nefondate, bazate pe aplicarea și interpretarea eronată a normelor de drept material și pasibile de a fi casate în conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) lit. a) și c) din Codul de procedură civilă.

Concomitent, instanțele au dat o apreciere arbitrară probelor și circumstanțelor cauzei, ceea ce în conformitate cu prevederile art. 432 alin. (4) din Codul de procedură

civilă, a dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului și constituie temei de casare a deciziei contestate.

Recurentul susține că instanțele inferioare au ignorat prevederile art. 43 din Constituție, art. 4, 5 din Codul muncii, și au admis încălcarea drepturilor fundamentale ale recurentului la muncă și la libera alegere a muncii în circumstanțele concedierii recurentului în timpul acțiunii stării de urgență.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Comrat a pronunțat dispozitivul deciziei la 22 decembrie 2021. Decizia motivată a fost expediată participanților la proces la data de 10 februarie 2022, și recepționată de către Dmitri Chihaial la 14 februarie 2022 (f.d. 153).

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Colegiul reține că, prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova privind declararea stării de urgență nr. 41 din 24 februarie 2022 a fost declarată stare de urgență pe întreg teritoriul Republicii Moldova pentru o perioadă de 60 de zile.

Totodată, prin Dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale în Republica Moldova, punctul 5.1.2., termenele de exercitare a căilor de atac în cauzele civile care se suspendă de drept, aflate în curs la data intrării în vigoare a prezentei dispoziții, se întrerup, urmând a curge noi termene, de aceeași durată, de la data încetării stării de urgență. În cauzele care se suspendă de drept, în care au fost exercitate căi de atac până la data emiterii prezentei dispoziții, dosarele se înaintează instanței competente după încetarea stării de urgență.

Conform pct. 1 din dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 13 din 31 martie 2022, s-au exclus măsurile specifice în domeniul justiției și s-a abrogat punctul 5 din dispoziția nr. 5 din 02 martie 2022, cu modificările ulterioare, a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, începând cu data de 04 aprilie 2022.

Potrivit pct. 2.1, termenele de exercitare a cailor de atac în cauzele civile, penale și de contencios administrativ care au fost întrerupte potrivit prevederilor punctului 5 din Dispoziția nr. 5 din 02.03.2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, se substituie cu termene noi, de aceeași durată, care încep a curge de la data prevăzută la pct. 2. În cauzele civile, penale și de contencios administrativ care au fost suspendate de drept potrivit prevederilor punctului 5 din Dispoziția nr. 5 din 02.03.2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, în care au fast exercitate căi de atac până la data emiterii dispoziției respective, dosarele se înaintează instanței competente începând cu data prevăzută la pct. 2.

Potrivit pct. 2.3, termenele de comunicare a actelor de procedură, de depunere și soluționare a plângerilor care au fost întrerupte potrivit prevederilor punctului 5.3.4 din Dispoziția nr. 5 din 02.03.2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova, se substituie cu termene noi, de aceeași durată, care încep a curge de la data prevăzută la pct. 2.

Astfel, instanța de recurs constată că Dmitri Chihaial s-a conformat prevederilor legale, declarând recurs la 06 iunie 2022 împotriva deciziei 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat, în conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

La 08 iulie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs depusă de către Dmitri Chihaial cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului.

Prin referința depusă, Compania publică „Gagauziya Radio Televizionu” a solicitat declararea inadmisibilă a recursului depus de Dmitri Chihaial împotriva deciziei din 22 decembrie 2021 a Curții de Apel Comrat.

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei recurate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise

(Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 09 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de către Dmitri Chihaiial, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu prevederile art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către Dmitri Chihaiial.
Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh